

Evaluatie JOGG Heerlen | Schooljaar 2015-2016

Auteur

JOGG regisseur | Mandy Braun

Geleenbeeklaan 2

6166 GR Geleen

06 - 25 05 43 72

Mandy.Braun@ggdzl.nl

www.ggdzl.nl/jogg

Opdrachtgever

Gemeente Heerlen

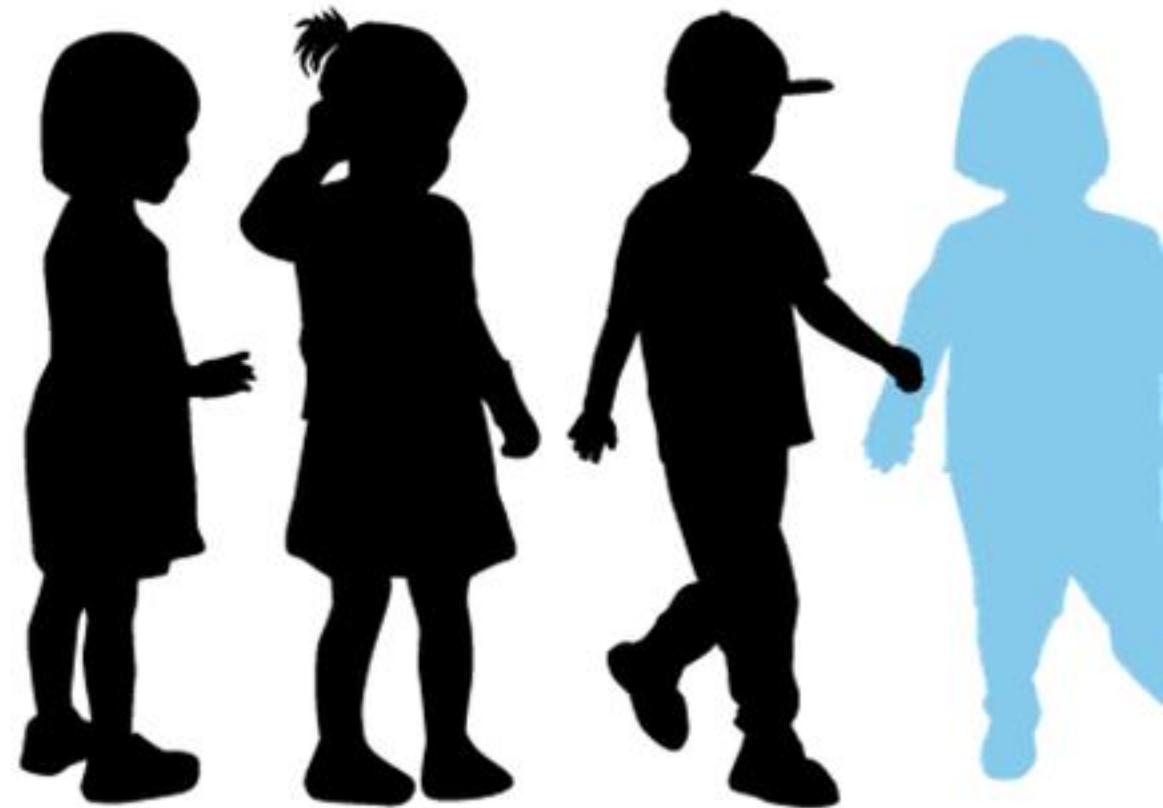
Geleenstraat 25-27

6411 HP Heerlen

Inhoud

- JOGG Heerlen
- Behaalde doelen
- Organisatiestructuur
- Voortgangstool JOGG Heerlen
- 0-4 jaar
- 4-12 jaar
- De Gezonde School
- Overige activiteiten
- Voornemens 2016 - 2017

jongeren op gezond gewicht

Ambitie voor JOGG Heerlen:

‘Terugdringen van overgewicht bij jongeren (0-19 jaar). Hierbij streven we naar een toename van gezonde leefstijl, willen we de cijfers en het probleem overgewicht kwantificeren en zoomen we in op gedragsverandering.’

Focus in Heerlen:

- Stadsdeel Heerlerheide
- Doelgroep 0-12 jaar

JOGG Heerlen

Jongeren Op Gezond Gewicht, JOGG, is sinds 2014 de beweging voor een gezonde omgeving en een gezonde jeugd. Iedereen heeft zich de afgelopen 2 jaar ingezet om gezond eten en bewegen voor de jongeren in Heerlen gemakkelijker en aantrekkelijk te maken.

Resultaten zijn hiervan al zichtbaar in Heerlen:

- het beleid wordt aangepast,
- peuters krijgen water aangeboden in plaats van zoete drankjes,
- kinderen bewegen meer,
- ouders hebben inzicht gekregen in de hoeveelheden suikers in drankjes,
- pubers krijgen op school meer kans om voor een gezonde lunch te kiezen, en
- leidsters hebben meer inzicht en tools gekregen om met peuters te bewegen.

Enkele mooie resultaten van het afgelopen jaar. »

Het afgelopen jaar hebben we volop ingezet om water drinken te promoten, en vooral dat water drinken de gezondste, goedkoopste en makkelijkste optie is om te drinken.

Schooljaar 2016-2017 gaan we het thema Gratis Bewegen verder uitwerken. Het doel hiervan is om kinderen en hun ouders te laten zien hoe makkelijk bewegen en sporten kan zijn. Klimmen in de speeltuin, voetballen op het pleintje of op de fiets naar school.

Ook bij plaatselijke sportaanbieders kunnen kinderen gratis kennismaken met bewegen. Bewegen past bij een gezonde jeugd in een gezonde omgeving. ●

Gerealiseerde activiteiten | 2015 – 2016

-
- The background of the slide features silhouettes of four children walking from left to right. The first three children are in grey, and the fourth child on the right is in light blue. They are holding hands, suggesting a group activity or a community walk.
- ✓ Kick off week georganiseerd voor 6 basisscholen in Heerlerheide, ruim 1000 kinderen.
 - ✓ In oktober 2015 heeft de 0-meting plaatsgevonden op 23 peuterspeelzalen in Heerlen aan de hand van een vragenlijst.
 - ✓ DrinkWater campagne gestart op 6 basisscholen.
 - ✓ DrinkWater campagne gestart op 23 peuterspeelzalen.
 - ✓ 1e bijeenkomst van de stuurgroep heeft plaatsgevonden.

Gerealiseerde activiteiten | 2015 – 2016

- ✓ 1 VO school heeft het vignet Bewegen en sport behaald.
- ✓ 1 VO school begeleid. Deze school gaat het vignet Bewegen en sport schooljaar 2016-2017 aanvragen.
- ✓ 4 VO scholen begeleid. Deze scholen gaan het vignet voeding aanvragen.
- ✓ Er is een visiestuk geschreven betreffende Publiek-Private Samenwerking.
- ✓ JOGG Heerlen is nauw betrokken bij de ontwikkeling, opstartfase en uitvoering van het leefstijlcoach traject in Heerlen.
- ✓ De werkgroepen activiteiten & interventies, preventie & zorg en monitoring & evaluatie komen regelmatig bij elkaar.

Jordy Clemens (wethouder)
Ivo Reuvers, beleidsmedewerker gemeente Heerlen
Fons Bovens (directeur GGD Zuid Limburg)
Erik Hoesbergen (directeur Alcander)
Chantal Hünen (bestuurder Innovo)
Louis Linssen (directeur Citaverde college)
Jos Feron (bestuurder Movare)
Ingrid van den Bunder (directie PSZ Heerlen)
Christel Noortmann (manager Rabobank Parkstad Limburg)
Mandy Braun (GGD Zuid Limburg)

Politiek bestuurlijk

Mandy Braun

JOGG Regisseur

Nickee Rutten
Eveline Linssen
Jessie Meis
Mandy Braun

Wetenschappelijke
begeleiding en evaluatie
(GGD Zuid Limburg)

Christian Frooijen (Alcander)
Julien Nelissen (Kinderopvang)
Sonja Vetter (Kinderopvang)
Jolanda Heutz (GGD Zuid Limburg)
Rob Baltissen (VO)
Chantal Meijer (EUSI)
Fabien Jadoul (PO)
Frank Schoonbrood (CIOS)
Mandy Braun

Activiteiten /
interventies

Annette Crombach (Meander)
Helen de Langen (GGD Zuid Limburg)
Barbara Vermooy (Obesitaskliniek)
Mandy Braun

Preventie en zorg

Communicatie en sociale marketing op de agenda van alle werkgroepen

Stuurgroep

Eerste vergadering heeft op 10 december jongstleden plaatsgevonden. Frequentie is maximaal 1 keer per jaar.

Wetenschappelijke begeleiding en evaluatie

- ✓ Zeer actieve werkgroep. Frequentie van overleggen is gemiddeld 6 keer per jaar. Afgelopen jaar heeft de werkgroep zich ingezet op het uitwerken van de 0-meting van de basisscholen en de 0-meting van peuterspeelzaalwerk Heerlen.

Activiteiten / interventies

- ✓ Deze werkgroep komt gemiddeld 4 tot 6 keer per jaar bij elkaar. Met name de jaarplannen worden door deze werkgroep geschreven.

Preventie en zorg

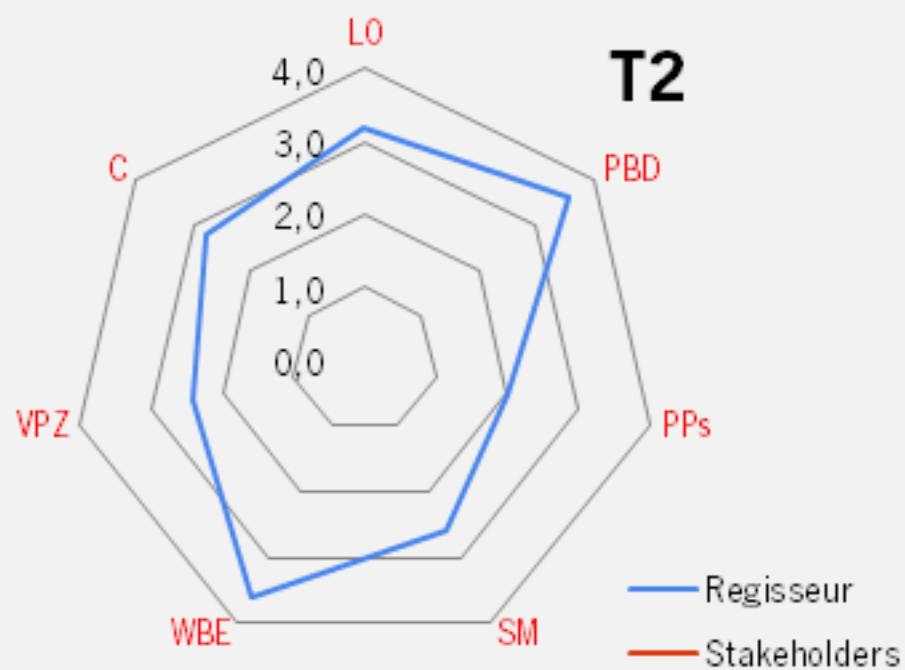
- ✓ Deze werkgroep komt ongeveer 4 keer bij elkaar. Met name het leefstijlcoachtraject staat op de agenda.

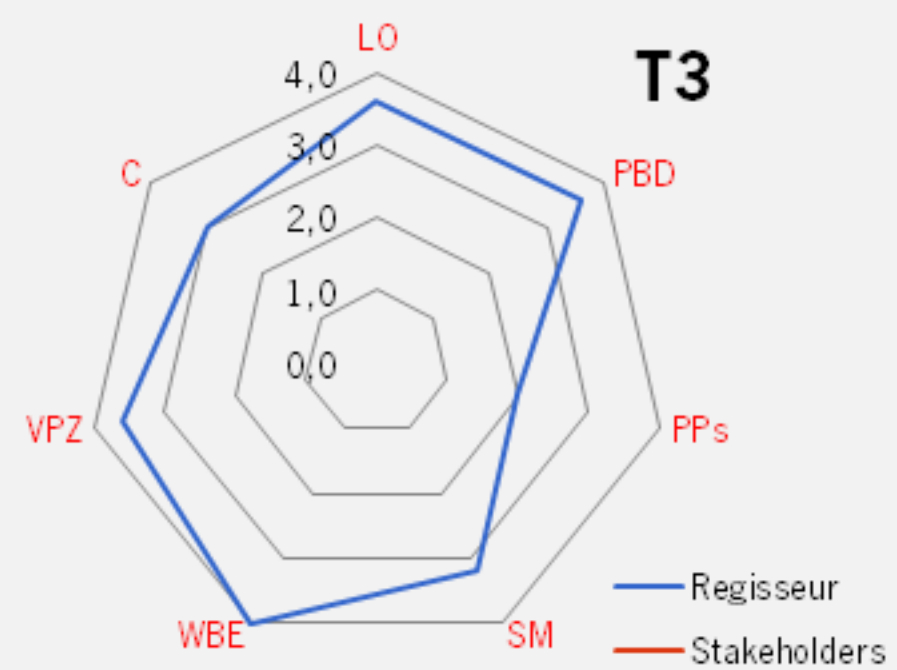
Voortgangstool JOGG

Ieder jaar vult de JOGG regisseur, gemeente Heerlen en JOGG Nederland een voortgangstool in op de gebieden: lokale organisatie, politiek bestuurlijk draagvlak, publiek private samenwerking, social marketing, wetenschappelijke begeleiding en evaluatie, verbinding preventie en zorg en communicatie. In de voortgangstool van gemeente Heerlen is te zien dat wij na 2 JOGG jaren mooie vooruitgang boeken.

Figuur Voortgang na 1 JOGG jaar

Figuur Voortgang na 2 JOGG jaren

1 = Nog geen actie

2 = Eerste stappen gezet

3 = Behoorlijk op weg

4 = Resultaat behaald

0 - 4 jaar

Peuterspeelzaalwerk Heerlen

 0-meting

- Studiedag:
bewegen, gezond eten en
drinken in de praktijk
- Beleid
- Nijntje beweegdiploma
- 'Water drinken, normaalste
zaak van de wereld!'
- Resultaten

Studiedag:

bewegen, gezond eten en drinken in de praktijk

Tijdens de studiedag van peuterspeelzaalwerk Heerlen van 9 november jl., werd er middels verschillende presentaties en workshops aandacht besteed aan 'bewegen' en 'gezond eten en drinken'.

'Drink water' is één van de projecten waar PWH en JOGG Heerlen in samenwerken. Tijdens de studiedag kregen de zeven peuterspeelzalen uit Heerlerheide informatie over het belang van water drinken en werden de eerste waterpakketten uitgereikt. In de pakketten zitten materialen zoals kleurplaten en bidons, waarmee de leidsters aan de slag kunnen om kinderen en hun ouders er van bewust te maken dat water drinken gezonder is dan het drinken van sapjes en drankjes waar een te grote hoeveelheid suiker in zit. Uiteindelijk hebben alle peuterspeelzalen in Heerlen een waterpakket ontvangen.

Na de pauze, waarin er een glaasje water klaarstond, vertrokken alle leidsters en vrijwilligsters naar een lokaal waar ze een workshop in het kader van gezonde leefstijl aangeboden kregen. Dat ging van 'Voetjes van de vloer' tot 'Halal eten' en van 'Vegan kokkerellen' tot 'Beweegkriebels'. Een interessante en leerzame dag volgens de leidsters.

0 - 4 jaar

Peuterspeelzaalwerk Heerlen

0-meting

- Studiedag:
bewegen, gezond eten en
drinken in de praktijk
- **Beleid**
- Nijntje beweegdiploma
- 'Water drinken, normaalste
zaak van de wereld!'
- Resultaten

Beleid Peuterspeelzaalwerk Heerlen

Sinds dit jaar is het beleid van peuterspeelzaalwerk aangepast en opgenomen in het Pedagogisch beleid:

“Gezamenlijk eten (fruit) en drinken van de peuters is binnen de peuterspeelzaal een belangrijke regel en zorgt voor momenten van rust en sociaal samenzijn. De Gemeente Heerlen is een JOGG Gemeente. Dit betekent Jongeren op Gezond Gewicht. De Gemeente Heerlen heeft verontrustende cijfers over overgewicht bij kinderen in de leeftijdscategorie tot 12 jaar. Peuterspeelzaalwerk Heerlen doet in dit kader mee aan een bewegingsprogramma (sportimpuls) en stimuleert het drinken van water. Het zorgdragen voor voldoende beweging en het beperken van suikers helpt op jonge leeftijd om een gezonde leefstijl te ontwikkelen.”

janssen-frts

Emirates

bewoog
bewoog

bewoog
bewoog

bewoog
bewoog

bewoog
bewoog

bewoog
bewoog

Adidas

0 - 4 jaar

Peuterspeelzaalwerk Heerlen

 0-meting

- Studiedag:
bewegen, gezond eten en
drinken in de praktijk
- Beleid
- Nijntje beweegdiploma
- 'Water drinken, normaalste
zaak van de wereld!'
- Resultaten

Nijntje beweegdiploma

In het kader van het Sportimpuls project 'Beweegdiploma voor Heerlense peuters' zijn in het 1e halfjaar van 2016 de eerste activiteiten uitgevoerd.

- De kinderen van 8 locaties van kinderopvang en peuterspeelzalen in Hoensbroek en Heerlerbaan hebben vanaf januari 2016 gedurende 20 weken beweegles volgens de methodiek Beweegdiploma gekregen. 6 juli 2016 werd het traject feestelijk afgesloten met een beweegochtend en kregen ca. 90 kinderen het Nijntje beweegdiploma. In juni is gestart met de tweede groep van 8 locaties van kinderopvang en peuterspeelzalen in Hoensbroek en Heerlen. De peuters van deze locaties hebben een aantal lessen gehad en zijn volop bezig om aan het einde van het jaar het Nijntje beweegdiploma te krijgen.
- 8 leidsters van 8 locaties van peuterspeelzaalwerk Heerlen en kinderopvang zijn begonnen aan de trainersopleiding beweegdiploma.
- In de aandacht wijk Heerlerheide is 6 april 2016 een ouder-kind-gymgroep opgestart. Rond 20 kinderen bewegen gedurende 20 weken samen met hun ouders een half uur onder professionele begeleiding. Daarnaast worden de ouders in vier ouderbijeenkomsten voorgelicht over het belang van bewegen en een gezonde leefstijl.

0 - 4 jaar

Peuterspeelzaalwerk Heerlen

 0-meting

- Studiedag:
bewegen, gezond eten en
drinken in de praktijk
- Beleid
- Nijntje beweegdiploma
- 'Water drinken, normaalste
zaak van de wereld!'
- Resultaten

'Water drinken, normaalste zaak van de wereld!'

Heel blij is Mandy Braun met het verloop van Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) van de gemeente Heerlen. Mandy werd door de gemeente aangesteld als JOGG Regisseur en onderhoudt vanuit die functie onder andere de contacten met de betrokken partijen als basisscholen, kinderopvang en ook met PWH. "PWH doet vanaf het begin enthousiast mee en werkt nauw samen met JOGG Heerlen", weet Mandy, "in alle zalen wordt inmiddels water gedronken in plaats van pakjes sap of andere zoete drankjes. Ook aan bewegen en gezond eten wordt bij PWH al ruim aandacht geschonken."

 [Lees het volledige artikel](#)

0 - 4 jaar

Peuterspeelzaalwerk Heerlen

 0-meting

- Studiedag:
bewegen, gezond eten en
drinken in de praktijk
- Beleid
- Nijntje beweegdiploma
- 'Water drinken, normaalste
zaak van de wereld!'
- Resultaten

Resultaten

Resultaten 2015-2016 bij peuterspeelzaalwerk Heerlen, 23 zalen met in totaal ruim 700 peuters:

- ✓ Er is afgesproken dat er geen broodmaaltijden (verlaat ontbijt) worden gegeten bij peuterspeelzaalwerk Heerlen. Die verantwoordelijk ligt bij de ouders.
- ✓ Het tussendoortje bestaat alleen nog maar uit fruit!*
- ✓ Er wordt alleen nog maar water gedronken op de peuterspeelzalen!*
- ✓ Enkele leidsters zijn gestart aan de trainersopleiding beweegdiploma.
- ✓ In Heerlerheid bewegen 20 peuters gedurende 20 weken samen met hun ouders een half uur.

* enkele uitzonderingen zijn mogelijk!

Heerlen

Heerlen

GRATIS
BEWEGEN
GEWOON DOEN!

jongeren op
zond gewicht

4 - 12 jaar

Primair onderwijs

 [Factsheet](#)

- [Kick-off](#)
- Feiten 2015-2016
- Reactie scholen op DrinkWater campagne

Er zijn ruim 1000 bidons
uitgedeeld aan de kinderen
in Heerlerheide om het
water drinken te promoten!

Juvat Westendorp enthousiast hoogtepunt tijdens 'Kick-off week' Jongeren Op Gezond Gewicht Heerlen

Van woensdag 14 september t/m vrijdag 18 september 2015 heeft in Heerlerheide op zes basisscholen de kick off van Jongeren Op Gezond Gewicht in Heerlen plaatsgevonden. Op woensdag 16 september hebben we ter ere hiervan op Basisschool Gerardus Majella het officiële startsein gegeven aan de 'DrinkWater' campagne.

Op maandag is de 'Kick off week' van JOGG gestart op Basisschool De Ganzerik waar de kinderen een echt smaakfeest aangeboden kregen. Leerlingen hebben mogen ruiken, proeven en voelen aan voeding en hebben samen een lunch bereid voor de hele school. Een gezonde sandwich, een fruitspies en uiteindelijk een heerlijke smoothie. Als afsluiter hebben alle kinderen de speciale 'DrinkWater'-bidon ontvangen om het drinken van water in school te promoten en daardoor minder suikerhoudende drankjes te drinken.

Op woensdag 16 september gaf wethouder Clemens op Basisschool Gerardus Majella het officiële startsein, waarna alle leerlingen lekker gingen swingen en zingen o.l.v. acteur, danser en choreograaf Juvat Westendorp. Hij is de landelijk ambassadeur van Jongeren Op Gezond Gewicht. Afsluitend was er een leuke fotosessie, waarbij Juvat ook met veel plezier handtekeningen uitdeelde.

4 - 12 jaar

Primair onderwijs

 [Factsheet](#)

- Kick-off
- **Feiten 2015-2016**
- Reactie scholen op DrinkWater campagne

Feiten 2015 - 2016

- ✓ 2 van de 6 basisscholen in Heerlerheide zijn zeer actief aan de slag gegaan met de gezonde leefstijl van de kinderen.
- ✓ 4 van de 6 scholen hebben in september het startsein gegeven aan de drink water campagne maar moeten dit in schooljaar 2016-2017 verder uitwerken.
- ✓ Bij basisschool St. Paulus staat iedere dag de bidon op de tafels van de kinderen waardoor het watergebruik zienderogen toeneemt. Tevens heeft deze basisschool het traktatiebeleid afgeschaft waardoor de zoete tussendoortjes afnemen.
- ✓ Bij basisschool De Schakel hebben ze op woensdag "waterdag". Op deze dag mogen zowel de leerlingen als de leerkrachten alleen maar water drinken. De overige dagen wordt waterdrinken gestimuleerd. Op deze school is schoolplein 14 gerealiseerd en is het gezonde schoolplein in ontwikkeling waardoor er meer beweegmogelijkheden tijdens en na schooltijd worden gecreëerd.

4 - 12 jaar

Primair onderwijs

 [Factsheet](#)

- Kick-off
- Feiten 2015-2016
- [Reactie scholen op DrinkWater campagne](#)

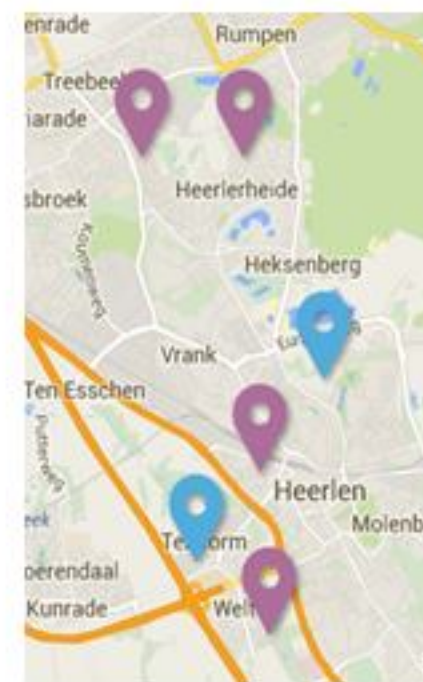
Reactie van scholen op de DrinkWater campagne

- ✓ Als de bidons zichtbaar op het bureau staan wordt er meer gedronken!
- ✓ Op school is er minder afval van pakjes!
- ✓ Ouders vinden het makkelijk, kinderen hoeven geen pakjes meer mee te nemen!
- ✓ Er wordt zichtbaar meer water gedronken!
- ✓ Het is goedkoop voor de ouders!

De Gezonde School – primair onderwijs

School	Gezonde School Vignet
BS Sint Paulus	Welbevinden en sociale veiligheid
BS de Schakel	Bewegen en sport
BS Eikenderveld	Welbevinden en sociale veiligheid
SBO De Buitenhof	Voeding

De Gezonde School – voortgezet onderwijs

School	Gezonde School Vignet	Gezonde kantine	Water tappunt
Sintermeertencollege	Bewegen en sport	Gezonde kantine schaal 2015 behaald Gezonde kantine schaal 2016 behaald	Ja
Bernardinuscollege	Op weg naar het vignet voeding	Is ambassadeur school worden voor de nieuwe richtlijnen van de gezonde kantine.	Ja
CITAVERDE College	Relatie en seksualiteit. Voeding en bewegen wordt aangevraagd.	Gezonde kantine schaal 2014 behaald Gezonde kantine schaal 2015 behaald Gezonde kantine schaal 2016 behaald	Ja
Beroepscollege Parkstad Limburg, Locatie Thermen		Gezonde kantine schaal 2015 behaald Gezonde kantine schaal 2016 behaald	Ja
Catharinaschool (V)SO voor ZMLK		Gezonde kantine schaal 2014 behaald Gezonde kantine schaal 2015 behaald Gezonde kantine schaal 2016 behaald	Ja
Sint Janscollege		Gezonde kantine schaal 2015 behaald	Ja
Grotiuscollege	Op weg naar het vignet voeding	Gezonde kantine schaal 2015 behaald Gezonde kantine schaal 2016 behaald	Ja
De buitenhof	Op weg naar het vignet voeding	Gezonde kantine schaal 2015 behaald Gezonde kantine schaal 2016 behaald	Ja
Broeklandcollege		Hebben kantinescan gehad	Ja

Overige activiteiten | 2015 – 2016

Activiteiten waarbij de JOGG visie wordt uitgedragen

MOV'ON

- ✓ Korfbaltoernooi Hoensbroek
- ✓ Schoolvoetbal
- ✓ Straatvoetbaltoernooi
- ✓ Koningsspelen Bekkerveld 2016
- ✓ Koningsspelen Noord 2016
- ✓ Kick-off JOGG
- ✓ SportXperience
- ✓ Buitenspeeldagen
- ✓ Kindervakantiewerk
- ✓ Zomermarkt passart

Mondriaan Run

- ✓ Water drinken onder de aandacht gebracht en gepromoot via watertonnen en het drankenbord.
- ✓ Bestaand drankenassortiment bekeken en aangepast.

Avondvierdaagse Hoensbroek

- ✓ 1011 betalende deelnemers
- ✓ Samenwerking JOGG / avondvierdaagse verspreid via RTV-parkstad
- ✓ Watertappunten verstrekt via WML.

Weet jij wat je drinkt?

Drank	Wat zit erin?	Hoeveel beweging?
		 _____ minuten wandelen
		 _____ minuten fietsen
_____ ml	_____ klontjes _____ gram _____ kcal	

Drank	Wat zit erin?	Hoeveel beweging?
		 _____ minuten wandelen
		 _____ minuten fietsen
_____ ml	_____ klontjes _____ gram _____ kcal	

Drank	Wat zit erin?	Hoeveel beweging?
		 _____ minuten wandelen
		 _____ minuten fietsen
_____ ml	_____ klontjes _____ gram _____ kcal	

Drank	Wat zit erin?	Hoeveel beweging?
		 _____ minuten wandelen
		 _____ minuten fietsen
_____ ml	_____ klontjes _____ gram _____ kcal	

Drank	Wat zit erin?	Hoeveel beweging?
		 0 _____ minuten wandelen
		 0 _____ minuten fietsen
	0 _____ klontjes 0 _____ gram 0 _____ kcal	

Drank	Wat zit erin?	Hoeveel beweging?
		 _____ minuten wandelen
		 _____ minuten fietsen
_____ ml	_____ klontjes _____ gram _____ kcal	

Inzet drankenbord in Heerlen

In Heerlen is de poster aangevraagd voor 48 locaties, te denken valt aan:

- De peuterspeelzalen
- De consultatiebureaus
- Zuyderland ziekenhuis (kinderafdeling)
- Jeugdgezondheidszorg
- Basisonderwijs
- Voortgezet onderwijs

Voornemens | schooljaar 2016 - 2017

- Thema “gratis bewegen” invoeren en verder uitwerken voor de peuterspeelzalen, de geïnteresseerde basisscholen en het voortgezet onderwijs.
- Meer PO scholen in Heerlen begeleiden bij de gezonde school.
- PO adviseren en begeleiden naar o.a. de vignetten bewegen en sport en voeding.
- VO scholen die nog geen gezonde kantine (incl. watertappunt) hebben adviseren en begeleiden naar een gezonde kantine schaal.
- Netwerkbijeenkomst organiseren voor professionals.
- “de gezonde sportkantine” bespreekbaar maken bij verenigingen.
- Meer gaan inzetten in de gezonde leefstijl bij kinderen tussen 0 - 4 jaar.

Dit is een uitgave van:
De Geneeskundige Gezondheidsdienst (GGD) Zuid Limburg
Postbus 2022 – 6160 HA Geleen
T 046 850 66 66 – F 046 850 66 67
info@ggdzl.nl www.ggdzl.nl

Missie GGD Zuid Limburg

De GGD Zuid Limburg beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van alle Zuid-Limburgers met speciale aandacht voor mensen in een kwetsbare positie. Daarmee wil de GGD eraan bijdragen dat iedereen, van jong tot oud, actief kan deelnemen aan onze samenleving.

GGD is een gemeentelijke dienst

De GGD is een onderdeel van de gemeenten. Gemeenten hebben de taak om de lokale publieke belangen op het gebied van volksgezondheid te behartigen. Gemeenten bepalen het gezondheidsbeleid en voeren de totale regie op de lokale uitvoeringsprogramma's. De GGD adviseert gemeenten hierbij, levert data en kennis, verbindt partijen en is aanjager van processen die moeten leiden tot een betere gezondheid van de Zuid-Limburgers.

Juli 2016

